

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindellicorum, Anno MDCCXIII.

Art. I. Examinantur duæ notæ, quas Lutherani communiter assignant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

sonat, talis etiam iudicatur esse illa Ecclesia.

27. Ob. 2. Quis scit, an omnia vera sint, quae sparguntur à Papistis de tantis Gentilium conversionibus ad Romanam fidem? R. qui dubitat, consulat Historicos tum Antiquos, tum scripserunt ante Lutheri tempora, tum Recentiores; in utrisque enim valde rudem se probat, quisquis vel leviter dubitat. De conversionibus Indorum & Americanorum, post Lutheri tempora factis, si ambigat, consulat epistolias, & libros, non tantum à Catholicis, sed etiam à Protestantibus scriptos, uti sunt Centuriatores, Baldaeus in sua hist. Indica, Richardus Hakluit, Tavernier &c. item consulat suos etiam Mercatores, qui lucri temporalis gratiâ in has terras proficiscuntur.

Atque ex allatis hucusque signis ac

motivis credibilitatis pro Ecclesia Romano-Catholica manifestum fit ac evidens, eam non solum omnibus alijs Christianorum sectis preferendam, verum etiam absolute & firmissima fide credendam esse; cum impossibile sit absolute, ut Deus tot ac tam splendidis notis ornet Ecclesiam falsam, eamque adeo reddat evidenter credibilem tam absolute quam respectivè, ut nullus prudens possit eam non credere. Proin rectè dicunt omnes, qui Ecclesiam Catholicam profitentur, cum Richardo à S. Victore l. 1. de Trin. c. 2. *Domine, si error est (quod credimus) à te ipso decepti sumus; nam ista in nobis tantis signis & prodigijs confirmata sunt, & talibus, quae non nisi per te fieri possunt.* Superest, ut rejiciantur, quae à Lutheranis afferuntur, verae Ecclesiae signa.

CAPUT III.

Quid sentiendum de notis, quas Lutherani assignant ad dignoscendam veram Ecclesiam?

ARTICULUS I.

Examinantur duae notae, quas Lutherani communiter assignant.

SUMMARIUM.

1. Duas notas vera Ecclesia communiter assignant Lutherani, nimirum prae-dicationem Verbi, & ad-	ministracionem Sacramentorum.
R. P. Piebler Theol. Polemica.	2. Quibus M. Lomer superaddit tres alias.
	Ra 2. Pna

3. *Pura Verbi Divini prædicatio non rectè assignatur pro nota vera Ecclesia.*

4. *Nec legitima Sacramentorum administratio.*

5. 6. 7. 8. *Multiplex solvitur obiectio.*

1. **S**ciendum 1. Quamvis Lutherus assignaverit 7. notas veræ Ecclesiæ, contradistinctas à notis, in Symbolo Apostolico & Nicæno comprehensis, ac in Scriptura fundatis, quas supra nos statuimus; eas tamen ferè omnes referri ad has duas, nimirum ad puram Verbi Dei prædicationem, & legitimam Sacramentorum administrationem, juxta art. 7. Augustanæ Confessionis, in quas duas notas communiter ita conspirant Lutherani rarâ concordia, ut Gerardus c. 10. n. 126. pronuntiet: *Si de proprijs & essentialibus notis sermo sit, omnes uno ore dicimus, talem Ecclesiam notam esse duas, puram Verbi prædicationem, & legitimam Sacramentorum administrationem.* Nihilominus tamen M. Lomer, Præco Augustanus, super omnes istos sapit; quippe

2. Sciendum 2. M. Lomer prædictis duabus notis in seiner Rettung / & fusius in seiner Saur, Brunnens Cur à pag. 87. superaddere tres alias, nimirum 1. Gloriam Dei. 2. Solatium morientium. 3. Securitatem viæ. Has notas, quamvis re ipsa coincidunt cum nota doctrinæ seu Scripturæ S. postea ex instituto refellam, postquam prius communes & duas ordinarias (quæ ab alijs etiam vocantur *Biblia & Baptismus*) refutaverò.

3. Dico 1. Pura Verbi Divini prædicatio (seu doctrina Scripturæ S.) non est nota vera Ecclesiæ. Non quidem ne-

go, veram Christi Ecclesiam non esse sine pura Verbi Divini prædicatione (idem est de legitima Sacramentorum administratione) & vicissim puram Verbi Divini prædicationem non esse extra veram Christi Ecclesiam; nego tamen, pro nota vera Ecclesiæ assignari posse prædicationem Verbi Divini; quod

Probatur 1. Vel prædicatio qualiscunque Verbi Divini, vel prædicatio *pura & vera*, dicitur esse nota vera Ecclesiæ: neutra potest esse nota: ergo. Non prædicatio qualiscunque, quia ista datur apud omnes sectas hæreticas: non prædicatio *pura*; quod probatur: nota Ecclesiæ debet esse notior quam ipsa Ecclesiæ, ut est evidens penetranti terminos: sed *puritas* doctrinæ, *puritas* prædicati Verbi, non est notior quam Ecclesiæ; quia aliunde non potest certò constare, quænam doctrina sit *pura*, & *verum* Verbum Dei, nisi ex declaratione Ecclesiæ; cum omnes hæretici semper clamaverint, se habere puram doctrinam, verum Dei Verbum: ergo prius debet constare de veritate Ecclesiæ, quam de puritate doctrinæ constare possit: ut bene contra hæreticos I. de præscrip. pridem pronuntiavit Tertull. dicens: *Quid prædicaverint Apostoli, quid illis Christus revelaverit, non aliter probari debet, nisi per eandem Ecclesiam, quas ipsi Apostoli crediderunt.* Et quæso, unde Lutherani puritatem
(quæ

(quæ per se non est evidens) doctrinæ infallibiliter probabunt, nisi ex testimonio Ecclesiæ, sine cuius magisterio neque ipsa Scripturæ substantia, existentia, & integritas ipsi sufficienter cognita esse potest?

Probatur 2. Vel Scripturæ S. seu Verbi Divini (nam juxta Lutheranorum falsum principium non datur aliud Verbum Divinum, quam scriptum) prædicatio præcisè, vel legitima interpretatio est nota veræ Ecclesiæ? Non prædicatio præcisè, quia hæc iterum reperitur in omnium hæreticorum sectis, qui omnes jactant, se prædicare Verbum Dei in legitimo sensu. Non legitima interpretatio; quia hæc, utpote per se non evidentem, debemus primum discernere à vera Ecclesiâ (non à spiritu interno cujuslibet hominis privati, cum soli veræ Ecclesiæ sit promissa infallibilitas, nulli autem privato) ergo vera Ecclesiâ debet jam prius esse cognita; consequenter non potest primum innotescere ex prædicatione seu interpretatione Verbi legitima.

Probatur 3. Non sufficit ad constituendam veram Ecclesiâ *purè prædicari* Verbum Dei, sed requiritur etiam, ut *audiatur, credatur, & recipiatur*: ergo pura prædicatio Verbi sola neque sufficit ad indicandam veram Ecclesiâ, sed requiritur etiam auditio, fides, & receptio: atqui fides & receptio Verbi Divini non potest esse nota veræ Ecclesiæ, quia sunt actus interni & invisibiles: ergo. Si autem dicant, receptionem externam, per quam innotescit interna, esse notam veræ Ecclesiæ, tunc incidunt imprimis in notas Catholicorum v. g.

R. P. Pishley Theol. Polemica.

amplitudinem & sanctitatem credentium &c. deinde admittunt notam incertam, dubiam, accidentariam, & à vera Ecclesiâ separabilem; cum externa receptio doctrinæ, & externa fidei professio possit esse in hypocritis, & deceptoribus. Si verò reponant cum Gerardo n. 142. ibi semper esse aliquos saltem, qui fide interna recipiant Verbum Dei (quia Verbum Dei nunquam redit vacuum) ubi purè prædicatur Verbum Dei, & publico sanatur ministerio, licet ignotum nobis sit, quinam sint illi in individuo, utpote soli Deo cogniti; tunc jugulant se ipsos, & aperte admittunt, Ecclesiâ semper debere esse visibilem, & quidem ibi, ubi prædicatur Verbum Dei. Dicant ergo, ubi nam locorum fuerit vera Ecclesiâ (utpote necessariò visibilem) ante Lutherum? Denique etiam si ibi semper sint aliqui verè fideles per receptionem Verbi internam, ubi id purè prædicatur, non tamen illos possumus nôsse: ergo catus fidelium, seu Ecclesiâ vera non potest cognosci ex prædicatione & receptione Verbi Dei: ergo hæc non potest esse nota illius.

Probatur 4. Prædicatio Verbi Divini juxta Lutheranos est nota essentialis & inseparabilis à vera Ecclesiâ, adeoque debet esse perpetua, cum ipsa Ecclesiâ sit perpetua juxta August. Confess. art. 7. ergo vera Ecclesiâ, ante Lutherum existens, habuit hæc notam sensibilem & visibilem. Sed alia Ecclesiâ, ante Lutherum existens, non potest ostendi, in qua melius fuisset prædicatum Verbum Dei, quam Ecclesiâ Romana: ergo si prædicatio & auditio Verbi Divini ef-

RE 2

set

set nota veræ Ecclesiæ, probaret, nostram Romanam immediatè ante Lutherum fuisse veram Christi Ecclesiam, consequenter Lutheranorum esse falsam, quia defecerunt à vera. Deinde alibi dicunt Lutherani, externum Verbi ministerium posse esse corruptum; quomodo igitur sine contradictione puram incorrupti Verbi prædicationem statuere possunt pro signo essentiali & inseparabili veræ Ecclesiæ, uti tamen faciunt?

Probatur 5. Vera Christi Ecclesia juxta Lutheranos est *congregatio Sanctorum*, invisibilis & à mundo non cognoscibilis: ergo ex nullis signis potest ab hominibus cognosci. Ergo neque ex prædicatione legitima Verbi.

Probatur 6. Prædicatione legitima Verbi est nota communis, quam omnes Sectæ etiam hæreticorum pro se adducunt, & eodem jure, quo Lutherani, adducere possunt, nimirum Calvinistæ, Zvingliani, Donatistæ, Ariani &c. Probent enim Lutherani infallibiliter, se melius & purius prædicare Verbum Dei, quàm prædicent Calvinistæ, Ariani &c. Aferant vel unicum argumentum speciale & solidum, suam prædicationem, consequenter fidem, esse meliorem, quàm sit Calvinistarum &c. nam 1. Fundatores sunt pares, Lutherus & Calvinus, uterque apostata ab Ecclesia Romana. 2. Utrique tam Lutherani quàm Calvinistæ nituntur eodem & unico fundamento, Scripturâ nimirum juxta proprium dictamen intellectâ. 3. In principalibus erroribus conveniunt, nempe asserendo, hominem justificari sola fide, man-

data Dei observari non posse &c. 4. Utrique credunt, alterius Partis sectam esse falsam. 5. Utrique dicunt, Ecclesiam defecisse, & à se restitutam, reformatam &c. 6. Uterque fundator, Lutherus & Calvinus, caruit legitima vocatione, eamque ipsdem probat argumentis &c. Nullam igitur notam veræ Ecclesiæ habent Lutherani sibi propriam, & quæ non sit communis Calvinistis, imò quam non eodem jure asserre potuissent antiqui hæretici ad probandam suam sectam, prætendentes v.g. puram Verbi prædicationem. Notent hæc Lutherani, & meminerint, Majores suos nunquam potuisse aliquid solidi respondere Patri Kedd, identidem postulanti, ut probent, suam sectam esse meliorem Calvinisticâ, vel aliâ Sectariorum.

Dico. 2. Neque legitima Sacramentorum administratio est nota veræ Ecclesiæ. Probatur ipsdem argumentis, quibus prior assertio, nimirum 1. quia, quatenus legitima est, non est notior Ecclesiâ, sed potius ex declaratione Ecclesiæ constare potest ac debet, quænam sit legitima administratio. Administratio autem qualiscunque non potest esse nota, cum aliqua administratio Sacramentorum detur apud omnes Sectarios & Hæreticos. 2. Quia administratio valida & legitima Sacramenti Baptismi est communis verè omnibus hæreticis, ut fateatur Lutherani: ergo non est propria, essentialis, & inseparabilis nota veræ Ecclesiæ, quod tamen ipsi requirunt ad veram notam. 3. Si legitima administratio Sacramentorum est inseparabilis à vera Ecclesia, quæ debet

debet esse perpetua, tunc ante Lutherum Romana fuit vera Ecclesia, & consequenter Lutherana, ab ea desciscens, falsa. 4. Quia juxta Lutheranos vera Ecclesia Catholica est invisibilis: ergo ex legitima administratione Sacramentorum tanquam ex signo non potest cognosci. Vel, si cognosci potest, vera Ecclesia semper debet esse cognoscibilis mundo, & visibilis, quod est propudiosam Lutheranorum defectionem ex latebris protrahere. 5. Quia eodem jure Sectarum & Hæretici omnes dicunt, penes se esse legitimam administrationem Sacramentorum, quo Lutherani id dicunt. 6. Denique, quia neque de natura, neque de numero Sacramentorum satis constat sine auctoritate Ecclesie: ergo multò minùs de legitima administratione: ergo hæc non est notior quam Ecclesia.

5. Ob. 1. Per eandem notam discernitur vera Ecclesia à falsa, per quam discernuntur veri Christiani à falsis: sed veri Christiani à falsis discernuntur per doctrinam: ergo & vera Ecclesia à falsa: ergo doctrina vera, seu pura prædicatio Verbi est nota legitima veræ Ecclesie. 2. Ecclesia falsa dignoscitur ex falsa doctrina: ergo etiam Ecclesia vera ex vera doctrina. 3. Primitiva Ecclesia dignoscebatur ex vera doctrina Apostolorum juxta illud Act. 2. *Erant perseverantes in doctrina Apostolorum*: ergo etiam moderna Ecclesia debet dignosci ex eadem. R. ad 1. Dist. Ma. Per quam discernuntur veri Christiani collectivè, vel in genere; C. Ma. Christiani veri in particulari, vel seorsim

sim singuli in individuo sumpti. N. Ma. Veri Christiani collectivè, vel in genere sumpti, sunt ipse cæterus Christianorum verorum, seu vera Ecclesia, quam utique non discernimus ex auctoritate Ecclesie, sed ex notis suprâ allatis & ex motivis credibilitatis extrinsecis. Veros autem Christianos in particulari, & seorsim sumptos, discernimus ex eo, quia profitentur doctrinam ab Ecclesia propositam, & infallibiliter declaratam, adeoque potius per auctoritatem Ecclesie, quam profitentur, & de qua antecedenter constare debet, quam per doctrinam. Ad 2. Si aliunde certò constat, quòd doctrina sit falsa. C. A. Secus. N. A. & sub eadem distinctione Conf. Si de doctrina evidenter & apertè constaret, quòd sit vera & Apostolica, tunc utique ex ea posset discerni vera Ecclesia; cum autem de ipsa non certò constat independentè ab auctoritate Ecclesie (multò minùs evidenter) esse non potest nota veræ Ecclesie, utpote non notior suo significato. Ad 3. N. A. Doctrina sola Apostolorum non erat nota veræ Ecclesie, sed ut vestita & firmata miraculis, prophetijs, aliisque signis credibilitatis; propter cujusmodi signa etiam moderna Ecclesia creditur, & dignoscitur esse vera; per Ecclesiam autem explicantem primum dignoscitur vera doctrina.

Dices. Per eandem notam cognoscitur vera Ecclesia, per quam cognoscitur verus Doctor: sed verus Doctor cognoscitur, & discernitur à falso per veram doctrinam: ergo & vera Ecclesia per veram

doctrinam purè prædicatam. R. Dist. Ma. Per quam cognoscitur verus Doctor, qui docet res obscuras & infallibiliter. C. Ma. Qui docet res evidentes, vel obscuras solùm probabiliter. N. Ma. & Dist. Mi. Sed verus Doctor cognoscitur per doctrinam, evidenter veram, vel obscuram quidem, quam tamen docet infallibiliter. C. Mi. Si tradit doctrinam obscuram, & solùm probabiliter. N. Mi. & C. Doctrina veræ Ecclesiæ est obscura, nec evidenter vera, & quoad nos neque infallibiliter vera, seu cognita ut vera, nisi per auctoritatem Ecclesiæ: ergo de hac prius debet constare.

6. Ob. 2. Nulla est certior nota alieujus rei, quam id, quod essentialiter ipsi competit, & quidem soli, ac semper; cum nota essentialis debeat esse proprietas rei quarto modo, uti risibilitas respectu hominis: sed pura Verbi Divini prædicatio essentialiter competit veræ Ecclesiæ, & quidem soli, ac semper: ergo. R. Dist. Ma. Si illud sit etiam notius quoad nos. C. Ma. Secus. N. Ma. Est prima & necessaria dos bonæ notæ, ut sit notior, quam res, quam denotat, & ut signum sit clarius ac manifestius suo significato, ut patet evidenter; nam ineptus est, qui ignotum vult probare per aliud æquè, vel magis ignotum. Sic etiamsi rugibile sit de essentia leonis, & risibile proprietas essentialis hominis, tamen nec per rugibile leonem, nec per risibile hominem dignosco, nisi rugibile, vel risibile (quæ æquè mihi ignota sunt, ac leo & homo) per effectus & operationes accidentarias se

prodat, nempe per rugitum, per risum &c. Hoc argumentum fortè procederet, si Ecclesia constaret ex meris Angelis, qui essentias rerum intuitivè cognoscunt, & discernunt: hominibus verò in hac vita necessarium est essentias rerum indagare per effectus & proprietates, quæ incurrunt in sensus.

Dices. Per illud aliqua res optimè distinguitur ab alijs, per quod constituitur: sed vera Christi Ecclesia constituitur per veram doctrinam: ergo. R. Dist. M. Optimè distinguitur ab alijs in se & quoad se. C. M. Quoad nos. N. M.

7. Ob. 3. Scriptura S. est notior quam Ecclesia: ergo & doctrina vera, seu purè prædicata: ergo nihil obstat, quò minus doctrina, purè prædicata, sit nota veræ Ecclesiæ. M. prob. vera Ecclesia probatur ex Scriptura juxta S. Augustinum l. de unit. Eccl. ubi dicit: *Nolo hominum documenta, sed Divinis Oraculis S. Ecclesiam demonstrari.* R. N. M. Nam de Scriptura constare sufficienter non potest nisi per auctoritatem & declarationem Ecclesiæ, ut demonstratum est in *Lutheranismo constanter errante* & supra de Scriptura. Ecclesia insuper existit ante Scripturam S. Augustinus contra Donatistas, qui Ecclesiam solà Africā arctatam esse volebant, rectè processit, petendo ab ipsis, ut ex Scriptura S. id clarè probent; cum Scriptura sæpius doceat clarè oppositum, scilicet veram Ecclesiam debere esse diffusam per totum orbem, ad eam convertendas omnes gentes &c. Adeoque Scriptura ipsa docet, Universalitatem, & Conver-

versionem Gentium, esse notas veræ Ecclesiæ.

Dices: Si ex Scripturis probentur notæ & signa veræ Ecclesiæ, tunc Scripturæ sunt notiores ipsis notis, adeoque & Ecclesiâ ipsâ: ergo. R. Ex Scripturis non possunt probari notæ & signa veræ Ecclesiæ, nisi facta hypothesi, quod sint Scripturæ jam acceptatæ, & aliunde admittæ, ac insuper clarè loquantur. Simpliciter autem ipsæ probari debent ex auctoritate Ecclesiæ.

8. Ob. 4. Quæcumque Ecclesiâ habet sinceram Verbi prædicationem, & legitimam Sacramentorum administrationem, illa est vera: sed Ecclesiâ Lutherana habet sinceram prædicationem Verbi, & legitimam Sacramentorum administrationem: ergo est vera Ecclesiâ. Ita Gerardus n. 145. M. prob. Varijs textibus. v. g. *Ovis mea vocem meam audiunt.* Joan. 10. *Mundans eos*

lavacro in verbo vite. Eph. 5. *Vos mundi estis propter sermonem, quem locutus sum vobis.* Jo. 15. *Evangelium virtus DEI est in salutem omni credenti.* Rom. 1. R. 1. C. M. sed N. ejus suppositum, quod Ecclesiâ vera dignoscatur ex prædicatione Verbi, ex collatione Baptismi, & Sacramentorum, tanquam ex notis; id enim neque textus, in utiliter (ut fieri amat à Lutheranis) cumulati, probant, sed ad summum, ibi esse Ecclesiâ veram in se (non quoad nos, seu cognitam ut veram) ubi purè prædicatur Verbum, & rectè administrantur Sacramenta, quod ultro fatemur; cum utique sit eadem quæstio, ubinam sit vera Ecclesiâ, & ubinam sit pura Verbi prædicatio &c.? Sed R. 2. N. m. aofolutissimè, cum sit nugatoria principij petitio, & quam omnes Sectarij ac Hæretici pro se eodem jure formare possunt.

ARTICULUS II.

Examinantur tres aliæ notæ, quas superaddit M. Lomer.

SUMMARIUM.

1. Primam ex suis notis proponit M. Lomer, petitam ex gloria DEI. Simulque inchoatur responsio nostra. 2. Proponit alteram, ex solatio morientium fabricatam. Simulque iterum inchoatur nostra responsio. 3. Proponit tertiam, ex via securitate desumptam. Et rursu inchoatur nostra refutatio. 4. Lutherana Secta non in omnibus	suis dogmatis maximè & uniè spectat gloriam DEI. 5. Nec tentatis & morientibus dat optimum solatium, ut fuse & evidenter demonstratur. 6. Nec in omnibus articulis tenet viam securissimam. 7. Misera M. Lomeri responsio, & infausa. 8. Nota Lomeriana omnibus vel sal-